

beslissing

RECHTBANK DEN HAAG

Strafrecht

Parketnummer: 09/753274-03

Kenmerk RK: 14/3762

Bestlissing d.d. 23 juni 2015

De rechtbank Den Haag, rechtdoende in strafzaken, heeft de volgende beslissing gegeven naar aanleiding van de tussenbeslissing van 10 maart 2015 waarin de terbeschikkingstelling van:

geboren op
verblijvende in FPC Dr. S. van Mesdag te Groningen,
hierna ook: de terbeschikkinggestelde,

voor de duur van één jaar werd verlengd en waarin de definitieve beslissing over een eventuele voorwaardelijke beëindiging van de dwangverpleging - in afwachting van een maatregelrapport van de reclassering - voor een periode van ten hoogste drie maanden werd aangehouden.

Het procesverloop.

Bij arrest van het gerechtshof 's-Gravenhage van 11 augustus 2004 is de terbeschikkinggestelde ter beschikking gesteld met bevel tot verpleging van overheidswege.

De rechtbank heeft wederom kennis genomen van de stukken, waaronder thans ook het proces-verbaal van de zitting van 24 februari 2015, voormelde tussenbeslissing en na te melden advies van de reclassering.

Het advies van de kliniek.

Op 29 april 2015 heeft reclasseringsinstelling Verslavingszorg Noord Nederland advies uitgebracht, opgesteld en ondertekend door W. Bouwsma, reclasseringswerker, en mede ondertekend door B. Post, teammanager.

Behandeling in raadkamer.

De rechtbank heeft ter zitting van 9 juni 2015 de terbeschikkinggestelde, bijgestaan door zijn raadsvrouw mr. J.A.M. Kwakman, advocaat te Assen, en de officier van justitie mr. L.A. Pronk. Tevens zijn ter zitting gehoord als deskundige drs. M. Garama, namens de kliniek en W. Bouwsma namens de reclassering.

Het openbaar ministerie heeft gerequireerd tot voortzetting van de dwangverpleging, in lijn met het advies van de kliniek.

Namens terbeschikkinggestelde heeft zijn raadsvrouw gepleit voor de voorwaardelijke beëindiging van de dwangverpleging, in lijn met het advies van de reclassering.

Beoordeling voorwaardelijke beëindiging van de dwangverpleging

De vraag die gezien de tussenbeslissing thans nog voorligt is of de beveiliging van de maatschappij de voortzetting van de dwangverpleging eist of dat een voorwaardelijke beëindiging daarvan aan de orde is.

De rechtbank brengt in herinnering hetgeen in de beschikking van 21 februari 2012 over het oefenen met de vrijheden van het onbegeleid verlof werd overwogen:

“Daartoe zal allereerst de impasse met betrekking tot het sociale netwerk en de urinecontroles moeten zijn doorbroken – waarbij het nadrukkelijk niet enkel aan de kliniek is om aan de oplossing te werken of bij te dragen.”

Geconstateerd moet worden dat [REDACTED] zelfs het invullen van het signaleringsplan, een gebruikelijke stap in de praktijk van de tbs-behandeling, tot op heden heeft geweigerd. Dat dat van de kliniek niet zou hoeven, zoals [REDACTED] zegt, is, gelet op de verklaring van de kliniek daarover en de omstandigheid dat de medewerkers bij gebrek aan medewerking het plan inmiddels zelf ‘scoren’, niet geloofwaardig. Uit de rapportages en aantekeningen blijkt ook verder dat [REDACTED] intussen niet wezenlijk heeft bijgedragen aan enige oplossing voor de stilstand.

Het zou dan ook onjuist zijn enkel de kliniek te verwijten dat er geen vooruitgang in de situatie van terbeschikkinggestelde zit. Hoewel er een verschil is tussen de rol van behandelaar en die van patiënt, mag ook van de laatste medewerking worden verwacht, zeker als hij meent klaar te zijn voor een grote, volgende stap naar meer vrijheid. Het verwijt aan de kliniek, ook meermalen gehoord tijdens de zittingen over deze terbeschikkingstelling, heeft [REDACTED] in elk geval niet tot méér medewerking bewogen.

De situatie is verder in een impasse geraakt door de ontvluchting van [REDACTED] in september 2013 en het cocaïnegebruik tijdens die ontvluchting. Die ontvluchting is niet enkel een eenmalige fout, die met een jaar zonder vrijheden bestraft wordt, maar wordt tevens gebruikt als een indicatie voor de situatie van [REDACTED]. De ontvluchting kan daarom langer doorwerken dan dat ene jaar. Ook de adviezen van de zesjaarsdeskundigen uit 2011 – die destijds geen grond waren voor rechtbank en gerechtshof om de dwangverpleging voorwaardelijk te beëindigen – zijn door die ontvluchting ingehaald. Al met al is [REDACTED], ook door eigen toedoen, in een positie terechtgekomen dat het Adviescollege Verloftoetsing tbs het verzoek tot onbegeleid verlof op 24 september 2014 afwees. In de motivering daarvan worden verzet, krenkbaarheid, rigiditeit en gebrek aan inzet en samenwerking genoemd.

Anderzijds valt op dat er voor de urinecontroles, waarover in de beschikking van 21 februari 2012 al wordt geschreven, nog geen oplossing is gevonden. Voor middelengebruik is [REDACTED] na de ontvluchting niet behandeld, ondanks het risico dat dergelijk gebruik met zich brengt. Verder is het onderzoek naar een autismespectrumstoornis pas laat aangevangen, hoewel ook [REDACTED] door gebrekkige medewerking het onderzoek niet heeft bespoedigd. Van behandeling die enige verandering zou brengen is geen sprake meer.

De rechtbank kan niet tot een andere conclusie komen dan dat sprake is van een impasse. In die impasse is [REDACTED] voor de kliniek een bijna niet meer te behandelen patiënt geworden, terwijl [REDACTED] alle vertrouwen op medewerking door de kliniek aan een volgende stap kwijt lijkt te zijn. Het alternatief van een overplaatsing naar een andere kliniek zou veel ‘opstarttijd’ kosten en is thans, mede gelet op de tussenbeslissing, niet aan de orde.

Voortdoring van deze impasse zou neerkomen op een feitelijke *long stay* voor [REDACTED]. Dat is niet wat [REDACTED] wenst en wat de kliniek voorstaat, terwijl het in dit geval evenmin dienstig lijkt aan het doel van de maatregel.

De rechtbank ziet in het onderbouwde advies van de reclassering echter een mogelijkheid om die impasse te proberen te doorbreken. Hoewel de reclassering, zich baserend op psychologisch onderzoek van de eigen forensische polikliniek van 9 april 2015, het recidiverisico bij voorwaardelijke beëindiging matig acht en bij terugval in cocaïnegebruik hoog inschat, begrijpt de rechtbank dat zij in de voorgestelde voorwaarden voldoende garantie ziet dat cocaïnegebruik niet zal voorkomen. Niet alleen wijst de verdere onderbouwing in die richting, maar het advies tot voorwaardelijke beëindiging zou ook onbegrijpelijk zijn als de voorwaarden onvoldoende garantie zouden zijn. Deskundige Bouwsma is ter zitting niet tot een ander advies gekomen.

De rechtbank ziet dan ook aanleiding de dwangverpleging voorwaardelijk te beëindigen onder na te noemen voorwaarden nu dat kader thans voldoende waarborgen biedt om de beveiliging van de maatschappij te garanderen.

Daarbij benadrukt de rechtbank dat het in het belang is van de beveiliging van de maatschappij en ook in het belang van [REDACTED] zelf, dat hij niet terugvalt in middelengebruik. Het gebruik tijdens de ontvluchting heeft in zoverre de zorgen daarover niet weggenomen. Om die redenen is de effectieve controle op middelengebruik van cruciaal belang en een noodzakelijke voorwaarde. De controle is op de wijze waarop die thans geschiedt echter nog steeds problematisch. Het risico bestaat dan ook dat controle op harddruggebruik niet mogelijk of onvoldoende betrouwbaar is. Om de reclassering de mogelijkheid te geven om in dergelijke gevallen toch effectief te controleren, zal rechtbank als extra voorwaarde opnemen dat [REDACTED] meewerkt aan controle door bloedafname indien de reclassering dat geïndiceerd acht. Hoewel andere wijzen van controle om legio redenen begrijpelijkerwijs de voorkeur verdienen, moet de mogelijkheid van controle door bloedafname juist in dit concrete geval niet worden uitgesloten.

De terbeschikkinggestelde heeft zich bereid verklaard zich aan alle door de reclassering geformuleerde voorwaarden te houden.

Verder dient duidelijk te zijn dat het aan [REDACTED] is om in de komende periode te laten zien dat hij om kan gaan met zijn vrijheden. Hij zal zijn medewerking actief moeten verlenen en, samen met zijn begeleiders, problemen moeten voorkomen. Dat geldt ook als hij nog in of bij de kliniek verblijft.

Hij dient te beseffen dat als hij de fout in gaat en als een tijdelijke terugplaatsing onvoldoende blijkt, de dwangverpleging hervat kan worden. In dat geval komt hij in een situatie terecht die nog lastiger te doorbreken zal zijn dan de huidige impasse.

Het advies van de reclassering biedt voldoende vertrouwen dat het niet zover zal hoeven komen.

Toepasselijke wetsartikelen.

Artikel 38g van het Wetboek van Strafrecht.

Beslissing.

De rechtbank:

beëindigt de verpleging van overheidswege onder de navolgende algemene en specifieke voorwaarden:

de algemene voorwaarden:

1. De terbeschikkinggestelde pleegt geen strafbare feiten.
2. De terbeschikkinggestelde zal zich houden aan de aanwijzingen en voorschriften van of namens de verslavingsreclassering.

en de bijzondere voorwaarden:

1. De terbeschikkinggestelde verblijft in FPC Dr. S. van Mesdag totdat hij de beschikking heeft over een woning, die in een bewoonbare staat verkeert (een en ander te beoordelen door de reclassering), waarbij zijn vrijhedenbeleid tijdens zijn verblijf in de kliniek wordt bepaald door de reclassering.
2. De terbeschikkinggestelde onderhoudt bij aanvang wekelijks contact met een reclasseringswerker (indien nodig wordt de frequentie van de gesprekken bijgesteld) en stelt zich begeleidbaar op.
3. De terbeschikkinggestelde geeft toestemming tot informatieoverdracht tussen trajectrelevante instanties en personen.
4. De terbeschikkinggestelde onthoudt zich van het gebruik van alcohol en harddrugs.
5. De terbeschikkinggestelde houdt zich met betrekking tot het gebruik van softdrugs aan de aanwijzingen die hem gegeven worden vanuit de verslavingsreclassering.
6. De terbeschikkinggestelde verleent -met het oog op het gebruik van alcohol en drugs- zijn medewerking aan urinecontroles, ademanalyses en aan controle middels speeksel- of bloedafname.
7. De terbeschikkinggestelde verleent zijn medewerking aan ambulante behandeling en begeleiding door de Forensische Polikliniek van de Verslavingszorg Noord Nederland en/of een soortgelijke instelling met betrekking tot zijn verslavingsproblematiek. De terbeschikkinggestelde neemt, daar waar geïndiceerd, deel aan hernieuwd diagnostisch onderzoek op het gebied van middelengebruik en verslaving. De terbeschikkinggestelde zal, indien geïndiceerd, de behandeladviezen opvolgen.
8. Indien op enig moment, met het oog op middelengebruik, naar inzicht van de verslavingsreclassering en/of andere betrokken behandelaars, medicamenteuze ondersteuning noodzakelijk wordt, dan zal de terbeschikkinggestelde zich daartoe bereid verklaren.
9. De terbeschikkinggestelde verleent zijn medewerking aan ambulante woonbegeleiding door stichting Terwille en/of een soortgelijke instelling.
10. De terbeschikkinggestelde bewoont, behoudens het in bijzondere voorwaarde 1 bepaalde, zelfstandig een huurwoning in de stad Groningen. Hij zal niet veranderen van woonadres zonder overleg met en toestemming van de reclassering. De terbeschikkinggestelde zal medewerking verlenen aan woonbegeleiding zolang dit nodig wordt geacht door de reclassering.
11. De terbeschikkinggestelde heeft een dagbesteding voor tenminste 16 uur per week, mits zijn lichamelijke conditie dit toelaat. Hij zal niet veranderen van

- werkplek/studie/vrijwilligerswerk zonder overleg met en toestemming van de reclassering.
12. De terbeschikkinggestelde geeft openheid van zaken met betrekking tot zijn financiën.
  13. De terbeschikkinggestelde neemt uit eigen beweging geen contact op met zijn ex-vriendin en zijn drie kinderen, hetgeen tevens inhoudt dat hij geen contact met haar en/of de kinderen zoekt en/of onderhoudt via de sociale media (Facebook etc.). Mocht zijn ex-vriendin contact met de terbeschikkinggestelde zoeken dan dient hij hier niet op in te gaan en hier melding van te maken bij de reclassering.
  14. De terbeschikkinggestelde houdt de reclassering op de hoogte van en betreft de reclassering bij ontwikkelingen rondom het contact- en of het ontbreken daarvan met zijn ex-vriendin en hun drie kinderen met betrekking tot zijn rechten als biologische vader.
  15. De terbeschikkinggestelde geeft openheid van zaken over zijn partnerrelatie en verleent de reclassering toestemming ook zonder zijn aanwezigheid met haar te spreken. Wanneer geïndiceerd zal de terbeschikkinggestelde meewerken aan relatiegesprekken.
  16. De terbeschikkinggestelde geeft openheid van zaken over zijn sociale contacten en hij heeft geen contact met mensen die zich begeven in het (rand-)criminele circuit, een en ander te beoordelen door de verslavingsreclassering.
  17. De terbeschikkinggestelde meldt zich voor een time-out opname in het FPC Dr. S. van Mesdag - of een soortgelijke instelling - wanneer de verslavingsreclassering dit geïndiceerd acht. Een time-outplaatsing kan tevens op het verzoek van de terbeschikkinggestelde zelf plaatsvinden.

Aldus beslist te Den Haag door:
mr G.H.M. Smelt,
mrs. E.C.M. Bouman en E.M.A. Vinken,
in tegenwoordigheid van mr. W.G. Terwel,
en in het openbaar uitgesproken op 23 juni 2015.

voorzitter,
rechters,
griffier,

Deze beslissing is ondertekend door de voorzitter en de griffier.

